

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 7PP/8/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5623011839
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Klukoš
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2023:5623011839.1

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudcom JUDr. Branislavom KLUKOŠOM, v trestnej veci odsúdeného: A. B., nar. XX.XX.XXXX v C. C., naposledy bytom D. XXXX/X, E. – F., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ružomberok, v konaní o návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 04.12.2023 v Ružomberku, takto

rozhodol:

Súd podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku a § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C. C., naposledy bytom D. XXXX/X, E. – F., t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Ružomberok, o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom bývalého OS Ružomberok sp. zn. RK-1T/72/2021 zo dňa 08.11.2021 pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s použitím § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona v trvaní 3 (tri) roky nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 09.11.2023 bol Okresnému súdu Liptovský Mikuláš doručený návrh odsúdeného A. B. na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý po skutkovej stránke odôvodnil tým, že spĺňa zákonné podmienky, aby bol prepustený, nakoľko bol 2-krát odmenený, pričom ešte nebol podmienené prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. Poukázal na to, že po prepustení na slobodu sa zaradí do normálneho života ako riadny občan Slovenskej republiky, nájde si prácu a bude viesť rodinný život. Dodal, že má zdravotné obmedzenia, ktoré si vyžadujú operačný zákrok, pričom po jeho prepustení chce tento zákrok absolvovať. Zároveň uviedol, že sa chce stretnúť s rodinou.

Na verejnom zasadnutí konanom dňa 04.12.2023 odsúdený zotrval na svojom návrhu.

Na verejnom zasadnutí zástupca ÚVTOS Ružomberok zotrval na písomnom hodnotení a uviedol, že od posledného vypracovania hodnotenia nedošlo k žiadnej zmene, pričom odsúdený bol jedenkrát disciplinárne odmenený, čiže má vykázané tri odmeny.

Z skráteného výpisu klienta mal súd za preukázané, že odsúdený vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom bývalého Okresného súdu Ružomberok sp. zn. RK-1T/72/2021 zo dňa 08.11.2021, pričom predpokladaný koniec trestu je 26.12.2024.

Z odpisu registra trestov odsúdeného súd zistil, že odsúdený bol doposiaľ 32 krát súdne trestaný za rôznu trestnú činnosť, naposledy trestným rozkazom bývalého Okresného súdu Ružomberok sp. zn. RK-1T/72/2021 zo dňa 08.11.2021, pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s použitím § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, pričom mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Súd po oboznámení sa s návrhom odsúdeného ako aj s obsahom pripojeného spisu a listinných dôkazov dospel k záveru, že návrh odsúdeného na podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je dôvodný.

Predpokladom podmienene prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je splnenie troch zákonných podmienok, ktoré sú uvedené v § 66 Trestného zákona, pričom všetky tri podmienky musia byť splnené súčasne. Odsúdený začal vykonávať trest odňatia slobody vo výmere 3 roky dňa 26.12.2021, a teda je u neho splnená prvá zákonná podmienka, že odsúdený si vykonal polovicu uloženého trestu odňatia slobody.

Na to, aby mohol byť odsúdený podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody okrem uplynutia zákonom stanovenej lehoty výkonu trestu odňatia slobody je potrebné aj splnenie druhej a tretej podmienky t. j., že odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a zároveň sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Zákon súdu neukladá povinnosť, ale dáva mu len možnosť za splnenia stanovených podmienok odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody podmienene prepustiť, pričom pre jeho rozhodnutie nie je jediným kritériom správanie odsúdeného vo výkone trestu. Pri posudzovaní osoby odsúdeného, ktoré by malo byť zárukou vedenia riadneho života musí súd prihliadnuť aj na jeho doterajší spôsob života, ako aj na možnosť jeho resocializácie. V tomto chápaní podmienene prepustenie neznamená ukončenie výchovného a resocializačného procesu, ale jeho pokračovanie v iných podmienkach. Hrozba výkonu zvyšku trestu odňatia slobody, pokiaľ odsúdený v určenej dobe nebude viesť riadny život, môže byť postačujúca najmä u menej narušených páchatel'ov, aby sa zdržali páchania ďalšej trestnej činnosti.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd teda skúmal všetky tri kritériá pre prípadné podmienene prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, podrobne sa zaoberal stavom prevýchovy odsúdeného, t. j. či sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody neprispôbil len formálne, či odstránil nejaké záporné vlastnosti, to znamená, či u neho došlo k nejakému polepšeniu tak, ako to má na mysli ustanovenie § 66 Trestného zákona, t. j. či možno očakávať po jeho prepustení na slobodu zmenu.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Ružomberok súd zistil, že po vykonaní úkonov súvisiacich s nástupom do výkonu trestu bol 01. 03. 2022 premiestnený do tunajšieho ústavu, kde v priebehu jedného týždňa absolvoval sériu prednášok a poučení na nástupnej cele. Následne bol zaradený do "C" diferenciacnej skupiny v rámci ústavu so stredným stupňom stráženia. Počas adaptácie na výkon trestu u odsúdeného došlo k zhoršeniu zdravotného stavu a menovaný bol hospitalizovaný v Nemocnici pre obvinených a odsúdených a ÚVTOS Trenčín. Po návrate z ústavu Trenčín evidoval ústav problémy adekvátne fungovať v kolektíve odsúdených na štandardnom oddiele a nedostatočnú schopnosť zvládať záťažové situácie, v ktorých mal tendenciu konať afektívne. Interakcia s okolím bola ovplyvnená neistotou a obavami z možného ohrozenia inými, dominantnejšími odsúdenými. Z tohto dôvodu bol dňa 24.05.2022 umiestnený do oddielu špecializovaného zaobchádzania, ktorý plní ochrannú funkciu, lebo pre fyzické a osobnostné vlastnosti menovaného by mohlo dôjsť k zneužívaniu zo strany dominantných jedincov. A. B. si na podmienky "OŠZ" pomerne rýchlo zvykol. Prostredie oddielu pôsobí na menovaného stabilizujúco. Agresívne črty sú prítomné, no nie sú manifestované, prejavujú sa až pri naakumulovanom napätí. Povinnosti vyplývajúce z ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa sa snaží plniť. V kontakte s príslušníkmi a zamestnancami ústavu sa správa slušne. V rámci interpersonálnych vzťahov neevidujeme nedostatky. Počas pohovorov verbalizuje nekritický postoj k trestnej činnosti, napadnutie družky popiera a zároveň sa obhajuje pozitívom alkoholu. Opakovane bol zo zdravotných dôvodov (najmä psychické problémy) krátkodobo premiestnený do ústavu Trenčín, ale k výraznejším zmenám psychického stavu nedošlo. V zaobchádzaní sa využíva individuálny a trpezlivý prístup s jasným vymedzením pravidiel a povinností, ktorý je zameraný na zodpovednosť za svoje správanie a kritický náhľad vo vzťahu k alkoholu a spáchanej trestnej činnosti. Menovaný sa pravidelne zúčastňuje na skupinových aktivitách organizovaných na oddiele, vrátane prednášok s protialkoholovou tematikou. Zúčastňoval sa

aj stretnutí organizovaných v spolupráci so spoločenstvom Anonymných Alkoholikov. Právne normy uplatňované v podmienkach výkonu trestu rešpektuje. V osobných veciach si udržiava poriadok, zásady osobnej hygieny a usporiadanosť dodržiava. Pri pravidelných kontrolách skrinky s osobnými vecami neboli zistené nedostatky. Počas pobytu v "OŠZ" bol dvakrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. Možnosť zapojiť sa do organizovaných aktivít v priebehu trestu využíva, zapája sa do aktivít organizovaných ústavom v rámci ponukového listu kultúrno-osvetovej a vzdelávacej činnosti. Zúčastňuje sa vedomostných kvízov, komunitných stretnutí, prednášok a besied. V čase osobného voľna číta dennú tlač a knihy (navštevuje ústavnú knižnicu), lúštením krížoviek, sledovaním televízneho a počúvaním rozhlasového vysielania. Využíva služby väzenského kaplána (rozhovory, sv. omše), aktívne sa zapája do duchovných aktivít ako miništrant, podieľa sa na aktivitách zameraných na poriadok a čistotu v ústavnej kaplnke a pastoračnej miestnosti. Sporadicky sa zúčastňuje vychádzok. Napriek tomu, že A. B. je invalidný dôchodca, má záujem o pracovné zaradenie. Pracovne zaradený však v priebehu výkonu trestu nebol z dôvodu nedostatku pre neho vhodných pracovných príležitostí (zdravotný stav). V "OŠZ" vykonáva v rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného činnosti zamerané na udržiavanie čistoty a upravenosti ubytovacích priestorov ústavu (návštevná miestnosť, priestory sprchy). Evidujeme aj účasť na dobrovoľných aktivitách zameraných na čistotu a poriadok vonkajších priestorov väznice. K svojim povinnostiam pristupuje zodpovedne a aktívne, za čo bol doposiaľ dvakrát disciplinárne odmenený pochvalou. Kontakt s vonkajším prostredím udržiaval spočiatku formou korešpondencie a telefonovania s družkou D. G. (obeť spáchanej trestnej činnosti). Tento kontakt sa však napriek snahe odsúdeného zredukoval len na korešpondovanie, nakoľko družka ústav písomne požiadala o zamedzenie ich telefonického kontaktu. Družka s odsúdeným prejavila záujem ukončiť aj korešpondenčný kontakt. Na jeho list odpoveď doposiaľ neprišla. Kontakt sa pokúsil nadviazať s charitou "Dobrý pastier" v Kláštore pod Znievom formou korešpondencie. V priebehu umiestnenia v "OŠZ" bol s odsúdeným realizovaný pohovor zameraný na možnosti nadviazania kontaktu aj s inými osobami, nakoľko kontakt s bývalou družkou bol z jej strany prerušený. A. B. uviedol, že má ešte sestry H. a I., ktoré bývajú v Bratislave. Počas individuálnych pohovorov s pedagógom bol motivovaný k pokusu o nadviazanie korešpondencie so súrodencami, čo aktuálne odmieta. Menovaný je zaradený do aktivít s prvkami muzikoterapie. Aktuálne je členom relaxačnej skupiny, ktorá sa realizuje pod dohľadom ústavného psychológa a slúži na uvoľnenie napätia. Taktiež evidujeme účasť na motivačnom premietaní filmu, ktoré organizoval psychológ ústavu. Je však potrebná pravidelná kontrola a povzbudenie k účasti, nakoľko je pasívny a sám bez vlastnej iniciatívy by sa aktivít nezúčastnil. V prípade potreby sa realizujú individuálne pohovory s pedagógom oddielu.

Odsúdený stanovené ciele programu zaobchádzania v bode aktivity vo voľnom čase, zaraďovanie do práce a iné metódy a postupy zaobchádzania plní. V bodoch edukácia a vzťahy s vonkajším prostredím stanovené ciele programu zaobchádzania plní len čiastočne. Riziko recidívy trestnej činnosti je u menovaného vysoké, resocializačná prognóza je nepriaznivá. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ústav konštatoval, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a neodporučil jeho podmiennečné prepustenie.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd preskúmal všetky tri kritériá pre prípadné podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, podrobne sa zaoberal stavom prevýchovy odsúdeného pričom zistil, že od odsúdeného nemožno v budúcnosti očakávať, že bude viesť riadny život, a teda súd nemôže prijať jednoznačný záver o tejto skutočnosti, pričom ako vyplynulo aj z hodnotenia, odsúdený stanovené ciele programu zaobchádzania v bode aktivity vo voľnom čase, zaraďovanie do práce a iné metódy a postupy plní, avšak v bodoch edukácia a vzťahy s vonkajším prostredím stanovené ciele programu zaobchádzania plní len čiastočne. Riziko recidívy trestnej činnosti je u menovaného vysoké, resocializačná prognóza je nepriaznivá. Posledné tri odsúdenia u odsúdeného A. B. sú za rovnakú trestnú činnosť – prečin nebezpečného vyhrážania, pričom skutku z 10.04.2021, na základe ktorého vykonáva odsúdený aktuálny trest odňatia slobody sa dopustil len 5 mesiacov po predchádzajúcom vykonaní iného trestu, v registri trestov má evidovaných 32 odsúdení a tieto skutočnosti odôvodňujú záver, že existuje u odsúdeného len veľmi malá pravdepodobnosť, že v prípade podmiennečného prepustenia povedie riadny život. U odsúdeného je vysoké riziko recidívy trestnej činnosti a jeho resocializačná prognóza je nepriaznivá. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je súd toho názoru, že odsúdený nespĺňa podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je obligatórnym nárokom odsúdeného, k takémuto rozhodnutiu môže súd pristúpiť až po zistení, že sú

splnené všetky tri podmienky, ktoré vyžaduje zákon. Odsúdený teda svojím správaním vo výkone trestu odňatia slobody nepreukázal polepšenie, doposiaľ bol 32-krát súdne trestaný, a teda existuje u neho veľmi malá pravdepodobnosť, že v prípade podmieňného prepustenia povedie riadny život.

Vzhľadom k tomu, že odsúdený tieto tri podmienky nespĺňa kumulatívne tak, ako to predpokladá vyššie citované zákonné ustanovenie, súd jeho návrh na podmieňné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody ako zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť v lehote 3 pracovných dní od jeho oznámenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

Sťažnosť má odkladný účinok.